

Fylkesmannen og Kommunen

Kontaktperson: For kommunen: Fylkesmannen
For Fylkesmannen: Landbruksdirektoratet v/Seksjon direkte tilskudd og Seksjon landbruks- og naturskadeerstatning

Vår dato: 06.07.2018

Vår referanse: 18/1

Rundskriv erstatter:

Presiseringer for avlingsskadeerstatning og arealtilskudd - søknadsåret 2018

1. Innledning

Den langvarige tørkeperioden og varmt vær fører til stort omfang av avlingsskader i både korn- og grovfôrproduksjonen. Situasjonen med førmangel som vi nå er oppe i er så spesiell at Landbruks- og matdepartementet har kommet med noen presiseringer i hvordan man i år skal praktisere regelverket for avlingsskadeerstatning og arealtilskudd.

2. Erstatning for klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon

For avlingssvikt i vekstsesongen 2018 gjelder følgende:

Krav til dokumentasjon av avlingssvikt

Alle som kan dokumentere klimabetinget svikt i avlingene, ut over egenrisikoen på 30 % av gjennomsnittet, vil ha krav på erstatning. I de områdene som er rammet av tørke regnes dette som god nok dokumentasjon i seg selv. I disse områdene er det altså ikke et krav at kommunene skal kontrollere arealene for at foretakene skal være berettiget erstatning for klimabetinget avlingsskade.

Direktoratet oppfordrer til tiltak for rask saksbehandling

I år vil det komme svært mange søknader om erstatning for avlingsskader. Det vil gi en stor arbeidsmengde hos mange kommuner og flere fylkesmenn. Landbruksdirektoratet vil anmode om at Fylkesmennene og kommunene prioriterer dette arbeidet, og setter inn ekstra ressurser slik at erstatningene kan bli betalt ut raskt, fortrinnsvis i 2018.

Mulig å søke om forskudd på antatt erstatning

Noen foretak kan få en vanskelig likviditet som følge av årets omfattende avlingssvikt. Vi minner derfor spesielt om at foretak, kan sende søknad til Fylkesmannen om forskudd på erstatningen. Søknaden må vedlegges dokumentasjon som gjør at søknaden kan behandles, blant annet opplysninger om skadeårets areal og forventet avling pr daa. sammenlignet med gjennomsnittsavlingen. Fylkesmannen kan gi forskudd på inntil 50 prosent av antatt erstatning.

Vekstgruppe

Foretak som på grunn av den spesielle situasjonen velger å ensilere kornavlingen, dvs. å høste umodent korn til grovfôr der hele planten høstes, vil få beregnet erstatning i vekstgruppe grovfôr for det aktuelle arealet.

Foretak som har total svikt i kornproduksjon, (pløyer eller harver opp og ev. sår i ny vekst) får erstatning som kornproduksjon.

Avling fra en produksjon nummer 2 tas ikke med i erstatningsberegningen

Dersom foretakene etter konstatering av totalsvikt eller etter ensilering av umodent korn velger å så raigras, skal den eventuelle avlingen med raigras ikke tas inn i erstatningsberegningen som del av skadeårets avling. Dette betyr at eventuell raigrasavling som produksjon nummer 2 ikke vil redusere avlingsskadeerstatningen.

3. Arealtilskudd

Den langvarige tørkeperioden og varmt vær har ført til at mange bønder opplever en usikker økonomisk situasjon. Dette medfører at for dette søknadsåret åpnes det for tilpasninger i fortolkningen av regelverket. Som tidligere informert om, vil det avgjørende i en situasjon med tørke være hvorvidt produsenten «driver vanlig», altså utfører de normale arbeidsoppgavene og gjør det som objektivt sett kan oppfattes som en forsvarlig og god drift utfra et landbruksfaglig ståsted. Det vil si at hvis foretaket gjør det som kan forventes i løpet av vekstsesongen, vil de kunne få tilskudd for veksten de har sådd, til tross at avlingene er skadet av tørke. Det vil ikke være nødvendig å søke dispensasjon.

Dersom flere disponerer arealene i vekstsesongen

Utmålingsreglene for produksjonstilskudd er gitt i jordbruksavtalen, herunder bestemmelser om hvilket foretak som skal søke produksjonstilskudd for arealene der flere foretak disponerer arealene i vekstsesongen. Der flere har drevet det samme arealet i vekstsesongen, er det foretaket som disponerer arealet 1. august som vil kunne søke tilskudd for arealet. Foretaket som søker kan kun søke tilskudd for den veksten foretaket selv har produsert. Foretaket kan altså ikke søke tilskudd for den veksten som det andre foretaket produserte. Det kan ikke gis dispensasjon fra jordbruksavtalen. Dette må forstås slik at det kun gis tilskudd til foretaket som disponerte arealene 1. august.

Foretaket kan selv velge hvilken kultur de søker tilskudd for

Dersom det er etablert en ny kultur for høsting inneværende vekstsesong kan foretaket velge hvilken kultur de skal søke tilskudd for så fremt begge kulturrene oppfyller kravet til vanlig jordbruksproduksjon. Det vil ikke være nødvendig å søke dispensasjon fra kravet om «vanlig jordbruksproduksjon» grunnet tørke, så lenge foretaket har utført de normale arbeidsoppgavene og hatt en forsvarlig og god drift.

Eksempler på problemstillinger grunnet tørke

Nedenfor fremgår eksempler på problemstillinger som kan være aktuelle, og hvordan disse skal håndteres.

1. Kornavlingen er helt eller delvis ødelagt og det er sådd/plantet ny vekst for å begrense skaden gjennom å utnytte resten av vekstsesongen, kan det da gis arealtilskudd for korn?

Foretaket velger selv hvilken vekst de skal søke tilskudd for, dette vil også gjelde der kornavlingen er helt eller delvis ødelagt og foretaket kan dermed søke og motta tilskudd for korn, så fremt foretaket har utført de normale arbeidsoppgavene og har gjort det som objektivt sett kan oppfattes som en forsvarlig og god drift utfra et landbruksfaglig ståsted.

2. Avlingen er ødelagt, men det er ikke sådd/plantet ny vekst, kan det da gis arealtilskudd for korn?

Så fremt foretaket har utført de normale arbeidsoppgavene og gjør det som objektivt sett kan oppfattes som en forsvarlig og god drift utfra et landbruksfaglig ståsted. Det vil si at hvis foretaket gjør det som kan forventes i løpet av vekstsesongen, vil de kunne få tilskudd for veksten de har sådd, til tross at avlingene er skadet av tørke.

3. Avlingen ensileres fremfor å treske gulmodent korn, kan det da gis arealtilskudd for korn?

For å avhjelpe underskuddet av grovfôr og forebygge unødig utslakting av dyr som følge av mangel på fôr, vil det være en aktuell tilpassing for noen produsenter å ensilere deler av kornavlinga nå, fremfor å treske gulmodent korn. Dette kan også være aktuelt for produsenter som kan oppnå en rimelig kornavling. Landbruks- og matdepartementet har derfor besluttet at for i år vil de produsenter som velger å ensilere kornavlingen (også der de høster hele planten) kunne søke og få innvilget arealtilskudd til korn. Dette vil de kunne få uavhengig av om kornavlingen er tørkeskadet eller ikke.

4. Flere foretak disponerer arealet i løpet av vekstsesongen, for eksempel ved at kornet slås og deretter sår et annet foretak arealene, hvem skal søke arealtilskudd?

Dersom flere foretak disponerer arealene i vekstsesongen er det foretaket som disponerte arealene 1. august om kan søke tilskudd.

5. Flere foretak disponerer arealet i løpet av vekstsesongen, for eksempel ved at det dyrkes korn, men et annet foretak lar dyrene sine beite på arealene i løpet av vekstsesongen, hvem skal søke arealtilskudd?

Dersom flere foretak disponerer arealene i vekstsesongen er det foretaket som disponerte arealene 1. august som kan søke tilskudd.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Nils-Einar Eliassen
seksjonssjef

Gunn Eide
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.